

BOSSPOSE MED BAKKEKONTAKT: Det første nedkastet ble testet ut i april, her med Kolbjørn Akervold i Etat for utbyggingsavtaler (tv. og daglig leder i BIR Nett AS Terje Strøm – Bossnettet vil gi beboerne i sentrum en helt ny og enklere hverdag, hvor det også blir lettere å kildesortere, sier Strøm.

Bosspose på nye veier

I Bergen sentrum skjer det en aldri så liten revolusjon under bakken.

TEKST OG FOTO: ANN-KRISTIN LOODTZ

Visste du at det nye bossnettet i Bergen skal erstatte 10 000 bosspann? At det er det første i Norge i sitt slag, og at Bergen blir den første byen i verden som får et bossog som dekker hele bykjernen? At bossnett ble besluttet av bystyret allerede i 2006, og at nedleggningen av rør startet så tidlig som i 2007? Omfattende, stort og krevende, er nok en god betegnelse på byens nye bossnett.

– Det er kanskje litt typisk bergensk, er det ikke, smiler spesialrådgiver Kolbjørn Akervold i Etat for utbyggingsavtaler, og avslører at prosjektet nok har vist seg enda mer krevende enn man hadde tenkt i starten. – I motsetning til andre byer som har bossog under bakken, så bygger vi det inn under en gammel infrastruktur og bebyggelse. Det gir helt andre utfordringer enn om man legger det i en ny bydel som bygges fra grunnen av. Et eksempel er Vågsbunnen der grunnforholdene gjør at vi ikke kan legge rør, men siloer som må tommes med bil. Et annet aspekt er for eksempel at vi aldri har hatt bossnett før, og følgelig ikke har noe lovverk som sier noe om hvordan det skal være, sier han.

På nett i høst

Bossnettet bygges ut etter blå, grønn og rød sone, der hver sone håndteres av hver sin terminal. Den første som åpner er blå sone som får oppsamlings-terminal i Jekteviken. 2750 husstander på Nøstet, Engen, Veiten og Klosteret kobles på bossnettet fra den offisielle åpningen 30. oktober og ut 2015. Etter hvert tilføyes Mohlenpris og Nordnes som også inngår i blå sone.

I slutten av 2017 vil grønn sone komme i drift, denne omfatter bykjernens søndre og midtre del med bossnet-terminal i området rundt Nygårdstangen. Nordre del, rød sone, planlegges i drift rundt 2020, litt avhengig av når man avgjør trasé for Bybanen til Åsane.

Miljøgevinst

Med bossnett har man tenkt miljø i alle ledd. Lokalt forventes en merkelig nedgang i rotter og andre skadedyr, fordi man fjerner alle bosspann og følgelig tilgang på restavfall i gatene. Forurensning fra store bossbiler i sentrum opphører, og produksjon av fjernvarme erstatter oljefyr og utslipp av svevestøv.

Ved å ta i bruk tomten i Jekteviken, har

man ryddet i det som var den mest forurensete tomten i sentrum. Med omfattende planlegging som involverte blant annet Etat for helsetjenester, evakueringsplaner, folkemøter og sikkerhetstiltak under gravingen, fikk man tatt ut 13 000 tonn sterkt forurensete masser. Massene ble fraktet til brenning og rensing hos et verdensledende firma i Nederland, og de blir nå gjenbrukt som fyllingsmasse til vei og jernbane.

Bossnett i Bergen

- BIR Nett AS er utbygger og samarbeider med Bergen kommune om planlegging, prosjektering, regulering og graving.
- Nedleggning av bossrør koordineres gjennom Graveklubben som samkjører all graving i sentrum. Her deltar blant annet BKK, BIR og Bergen kommune med Vann- og avløpsetaten.
- I alle planer involveres også instanser som brannvesen, Byantikvaren, Trafikketaten, velforeninger, beboere i aktuelle områder og næringsliv.
- Andre byer med et rørbasert avfallsnett under bakken er Göteborg, København, Barcelona og Almere.

Boss blir varme

Selve bossnettet har gjenvinning i alle ledd. Ved alle nedkastpunktene er det egne sluser for plastemballasje og papir, og flere steder i sentrum får man større returpunkt til papp, glass- og metallemballasje. Restavfallet komprimeres i oppsamlingsterminalene og sendes til energigjenvinningsanlegget i Rådalen for produksjon av miljøvennlig avfallsenergi. BKK Varme distribuerer så fjernvarme ut igjen til bebyggelse i sentrum, Damsgårdssundet og Haukeland. Bruk av fjernvarme er nå også et krav ved nye utbyggingsområder.

Enkelt forklart kan man si at bossposen som kastes på Nordnes blir til oppvarming i en leilighet på Damsgård. Bossposen er da blitt bærekraftig – og det er jo ikke så rent lite.

Vil du lære mer?

Se film om bossnett ved å skanne QR-koden til høyre med din smarttelefon, eller ved å søke «filmen om bossnettet» på www.bergen.kommune.no

Følg bossposen

Nedkast. Det kommer rundt 500 nedkast i sentrum, med mål om maks hundre meter gangavstand fra inngangsdøren. De åpnes med nøkkelkort, er tette og sikret mot skadedyr.

Rør. Under bakken blåses bossposen i en luftstrøm med hastighet på 60-70 km i timen gjennom rør som er 50 cm i diameter. Det kan være opp til to kilometer fra nedkast til oppsamlingsterminalen.

Terminalen. Avfallet blir bremsert i en sykklon og styrt til riktig container. Restavfall kjøres til BIRs energigjenvinningsanlegg i Rådalen. Papir og plastemballasje går til pappersorteringsanlegget på Lønningen.

Gjenvinning. Plastemballasje gjenvinnes til ny plast og kan brukes i nye produkter som hagemobler, fleeceklær og blomsterpotter. Papir gjenvinnes til nytt papir som avisepapir, papp og dopapir.

Avfallsenergi. I energigjenvinningsanlegget i Rådalen brennes restavfallet og det produseres elektrisitet og fjernvarme.

Fjernvarme. Benyttes til oppvarming av boliger og næringsbygg i Bergen.